

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 5P/59/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223203682
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Kelner
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2024:1223203682.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava II sudcom Mgr. Tomášom Kelnerom vo veci starostlivosti o súdu maloleté dieťa: G. Q., narodený XX.XX.XXXX, bytom J. cesta XX, X., zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Odbor sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov - matky: W. Y., narodená XX.X.XXXX, bytom T. slovenskej XX, L., a otca: P. Q., narodený X.X.XXXX, bytom J. cesta XX, X., o návrhu matky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

- I Návrh matky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností sa zamietá.
II Súd zvyšuje vyživovaciu povinnosť matky na maloletého G. zo sumy 100 eur mesačne na sumu 200 eur mesačne počnúc dňom 29.11.2023, sumu ktorú je povinná platiť k rukám otca a to k 20. dňu v mesiaci vopred.
Zročné výživné za obdobie od 29.11.2023 do 31.03.2024 v sume 406,67 eur je matka povinná zaplatiť k rukám otca.
Týmto sa mení rozsudok Mestského súdu Bratislava II č. k. B1-5P/7/2023-55 zo dňa 10.07.2023 v časti určenia výživného na maloletého.
III Vo zvyšnej časti sa návrh otca zamietá.
IV Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom zo dňa 20.9.2023 sa matka domáhala zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému G. Q., narodenému XX.XX.XXXX (ďalej len „maloletý“) tak, že maloletý sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, obaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, styk otca s maloletým sa neupravuje a otec je povinný platiť výživné vo výške 150 eur mesačne. Návrh odôvodnila tak, že naposledy vo veci starostlivosti o maloletého rozhodol Mestský súd Bratislava II rozsudkom č. k. B1-5P 7/2023 z 10.7.2023, ktorým schválil rodičovskú dohodu (okrem iného) tak, že maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti otca a bol upravený styk s matkou v utorok od 16:00 do 19:00 hod, piatok od 14:00 do 19:00 hod a nedeľu od 13:00 do 19:00 hod. V čase vyhlásenia rozsudku žila matka v Bratislave, toho času sa zdržiava a žije v Prešove. Má za to, že tým došlo k podstatnej zmene pomerov a styk s maloletým je toho času nerealizovateľný. Uviedla, že na strane otca badať pokusy o marenie styku, maloletého otec manipuluje, otec nemá záujem, aby sa styk s matkou a maloletým realizoval, nepodporuje vzťah matky a maloletého, negatívne emócie voči matke otec prenáša na maloletého. Z dôvodu správania otca má matka za to, že otec nemá vhodné prostredie na správnu výchovu maloletého. Matka s maloletým žila v Prešove, kde má maloletý zázemie.

2. Otec s návrhom matky nesúhlasil. Uviedol, že ešte pred schválením rodičovskej dohody matka nedodrжала ani jeden deň návštevy maloletého, mohla prísť kedykoľvek, v styku jej otec nebránil. Matka dohodu nedodržiavala, nejavila záujem. Ďalej uviedol, že maloletý je u otca šťastný, má vytvorené

vhodné podmienky, maloletého otec nemanipuluje. Na vzťahu matky s maloletým musí zapracovať práve matka. Matka maloletého naposledy videla 2.6.2023, telefonický styk je veľmi sporadický. Maloletý sa do Prešova vrátiť nechce. Matka na maloletého prispieva sumou 100 eur, čo je vzhľadom na jeho vek málo, niekedy nezaplatí, resp. zaplatí neskôr. Navrhol zvýšiť sumu výživného na 250 eur mesačne. Matka výdavky, ktoré mala hradiť ona (napr. družina) neuhradila, musí to hradiť všetko otec. Výdavky na maloletého sú výdavky na stravu 150-200 eur mesačne, náklady na bývanie sú celkom 860 eur mesačne (v domácnosti býva len otec s maloletým), krúžok futbalu 50 eur mesačne, ŠKD 40 eur mesačne, obedy v škole 12 eur mesačne, ďalej bežné výdavky na oblečenie, hygienu a školské potreby a bežné výdavky v domácnosti (napr. telefón). Zdravotný stav maloletého je dobrý, nemá preto zvýšené výdavky. Mesačný príjem otca je 1 500 eur, pracuje ako manažér predajne s hokejovými potrebami, ďalej robí dobrovoľníka vo futbalovom klube v Dúbravke s príjmom 50 eur mesačne. Otec si uplatňuje prídavky na dieťa a daňový bonus.

3. Kolízny opatrovník sa vyjadril tak, že navrhol maloletého zveriť do osobnej starostlivosti otca, styk ponechať na dohode rodičov a zvýšiť výživné na sumu 250 eur.

4. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24 <<https://www.slovlex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20230101>>, § 25 a 26 <<https://www.slovlex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20230101>> sa použijú primerane.

5. Podľa § 26 zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

6. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

7. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

8. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

9. Podľa § 75 ods. 2 zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

10. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

11. Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

12. Podľa § 78 ods. 1 a 3 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

13. Súd vykonal tieto dôkazy: návrh matky č.l. 1-3, vyjadrenie otca č.l. 16-19, lustrácie v sociálnej poisťovni č.l. 34-40, výsluch otca a kolízneho opatrovníka, pričom zistil tento skutočný stav vecí:

Je nesporné, že maloletý G. Q. je dieťaťom matky W. Y. a otca P. Q.. Rodičia maloletého nežijú v spoločnej domácnosti, matka žije v Prešove, otec s maloletým v Bratislave. Mestský súd Bratislava II rozsudkom č. k. B1-5P 7/2023 - 55 z 10.7.2023, právoplatným dňa 8.8.2023, schválil rodičovskú dohodu tak, že maloletý sa zveruje do osobnej starostlivosti otca, obaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Matka je oprávnená stretávať sa s maloletým v utorok od 16:00 hod. do 19:00 hod., v piatok od 14:00 hod. do 19:00 hod. a v nedeľu od 13:00 hod. do 19:00 hod. Matka dieťa prevezme v školskom zariadení alebo v bydlisku otca a odovzdá dieťa otcovi v mieste jeho bydliska. Školské prázdniny sa budú realizovať podľa dohody. Styk sa bude realizovať dva mesiace v prítomnosti otca. Matka sa zaväzuje platiť výživné na maloletého v sume 100 eur mesačne k rukám otca, a to k 20. dňu v mesiaci vopred.

14. Súd sa v rámci rozhodovania o matkou navrhovanej zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, vysporiadal v prvom rade so zákonnou podmienkou, ktorou je preukázanie zmeny pomerov so záverom, že od ostatného rozhodnutia súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, ktorým bolo právoplatné tunajšieho súdu, nedošlo k zmene pomerov odôvodňujúcou zmenou rozhodnutia. Súd mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že otec maloletého aj naďalej riadne zabezpečuje osobnú starostlivosť o neho. Maloletý je na otca silne citovo naviazaný a vzhľadom na absenciu matky v živote dieťaťa, vyvolanú rozhodnutím matky nevyužívať styk, je otec jediným rodičom, ktorý prejavuje skutočný záujem o svoje dieťa. Matka maloletého nekontaktuje, hoci jej v tom nič nebráni, nebolo preukázané, že by otec matke v styku s maloletým bránil.

15. Skutočný záujem rodiča o dieťa je totiž, podľa názoru súdu, potrebné vnímať a posudzovať bezprostredne v súvislosti s každodennými skutkami rodiča, ktorými sa podieľa na živote dieťaťa a to okrem osobnej starostlivosti (ktorú matka nevykonáva), aj stretávaním sa s dieťaťom, ktorému je rodič sledujúci záujem dieťaťa ochotný podriaďiť všetko ostatné, ako aj zabezpečovaním každodenných materiálnych potrieb dieťaťa nevyhnutných pre jeho zdravý rast a vývoj, napríklad plnením si vyživovacej povinnosti. Súd poukazuje na ustanovenie § 217 ods. 1, prvá veta, zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (CSP), podľa ktorého pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

16. Nadväzujúc na uvedené, jednoznačne vplynulo, že styk matka s maloletým dlhodobo nevyužíva ani v minimálnom rozsahu. Vzhľadom na doterajšie správanie matky, ktorá styk na základe vlastného rozhodnutia nerealizuje, jej navrhovaná úprava rodičovských práv a povinností je výsostne formálna, navyše spojená so zbytočnou záťažou maloletého, ktorého jeho otec by bol v zmysle právoplatného rozhodnutia povinný zakaždým na styk s matkou pripraviť.

17. Podľa § 26 zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

18. Skutočnosť, že matka sa presťahovala do Prešova, nemôže predstavovať zmenu pomerov ako to vyžaduje § 26 zákona o rodine. Zákon vyžaduje podmienku zmeny pomerov ako závažnú (m. m. IV. ÚS ČR 14/2000, II. ÚS SR 110/08). Nové pomery matky (presťahovanie sa do Prešova) nie sú dôvodom na zmenu pomerov a nie je v záujme maloletého G.a, ktorý žije v Bratislave, kde má obvyklý pobyt. Maloletý G. by bol inak vyňatý z jeho súčasného prostredia, ktoré je stabilné. Preto súd návrh matky zamietol.

19. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo, že náklady (bežné aj mimoriadne) na výživu maloletého sú v sume cca 682 eur mesačne. Maloletý navštevuje základnú školu. Matka výdavky na maloletého nespochybnila a nerozporovala. Súd považuje tieto výdavky na maloletého za štandardné a všeobecne známe. Z lustrácie sociálnej poisťovne vyplýva, že matka je zamestnaná v spoločnosti L. s. r. o. v Prešove, jej vymeriavací základ za 12/2023 je 840 eur a za 1/2024 v sume 870 eur v hrubom (t. j. 700 eur v čistom mesačne). Otec pracuje v spoločnosti X. U. s. r. o. s vymeriavacím základom za 12/2023 v sume 2 531,31 eur, za 01/2024 v sume 2 467,57 eur a za obdobie 02/2024 v sume 2 295,90 eur v hrubom (t. j. 1 500 eur v čistom mesačne).

20. Súd považuje výživné v sume 100 eur tohto času za nedostatočné a pri takýchto pomeroch na strane zúčastnených osôb je podľa § 62 ods. 2, § 75 ods. 1 zákona o rodine primerané, aby matka na maloletého prispievala sumou 250 eur mesačne, a ktoré zodpovedá schopnostiam a možnostiam matky. Súd prihliadol aj na skutočnosť, že otec sám vykonáva výlučnú osobnú starostlivosť o maloletého.

21. Súd taktiež uložil matke povinnosť uhradiť zročné zvýšené výživné na maloletého, a to od podania návrhu na zvýšenie výživného, t. j. od 29.11.2023 do 31.3.2024, vo výške 406,67 eur (po odpočítaní výživného 300 eur, ktoré matka v danom období už uhradila).

22. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov tieto nepriznal, nakoľko civilný mimosporový poriadok s konaním o úprave výkonu rodičovských práv a povinností ako aj s konaním o zvýšení výživného takýto následok nespája a zároveň žiaden z účastníkov nežiadal priznať nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie, ktoré je možné podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestskom súde Bratislava II.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na výkon rozhodnutia podľa osobitného predpisu.